

Tijdens een zware storm afgelopen winter beukten de golven hoog tegen de dijk (foto: Rien Vroegop).

In een serie van tien artikelen laat H₂O de komende maanden de daadwerkelijke waterbeheerders aan het woord: mensen die de gemalen laten werken, de dijken versterken, drinkwaterleidingen aanleggen, etc. Dit is de derde aflevering.

"Hier troffen we een gat aan in de bekleding van de dijk. Het is tijdelijk dichtgestort."

Nieuwe steenbekleding zeeweringen vergroot bescherming Zeeland

Sinds 1 april van dit jaar wordt hard gewerkt aan de nieuwe steenbekleding van de dijk aan de Oosterschelde bij de stad Tholen. Vóór het stormseizoen moet het werk zijn afgerond.

De versterking van de zeeweringen in Zeeland speelt sinds 1997. Verantwoordelijk hiervoor is het Projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat en de twee waterschappen van Zeeland. Begin dit jaar was het dijktraject Steeland - Poortvliet - Schakerlooppolder aan de beurt: een traject van 3700 meter ten westen van Tholen.

De bestaande stenen bekleding wordt vervangen door een zwaardere of versterkt met extra stenen en gietasfalt. Volgens de

veiligheidsnorm voor zeeweringen moet de stenen bekleding van de dijken in Zeeland bestand zijn tegen een superstorm, die gemiddeld eens in de 4000 jaar voorkomt. Rien Vroegop (48), opzichter Projectrealisatie van het Waterschap Zeeuwse Eilanden, weet hoe belangrijk de versterking van de dijken is: "De bestaande steenbekleding is getest door de waterschappen. Er zijn behoorlijk wat stukken die niet voldoende sterk zijn om een stormvloed te kunnen weerstaan die statistisch eens in de 4000 jaar voor kan komen, de veiligheidsnorm die de water-

Het aanbrengen van breuksteen.

Graafmachine haalt delen van de oude basaltbekleding weg.

Het ingieten van de breuksteen met gietasfalt.

Onder de hoogwaterlijn is een dikke laag grove breuksteen gestort die gefixeerd wordt met gietasfalt met daarop een laagje fijner breuksteen waarop wieren zich kunnen vastzetten.

schappen in Zeeland moeten garanderen. We troffen zelfs een breed gat aan van een meter diep in de bekleding van deze dijk. Als bij hoog water en zware westerstorm de golven uren achtereen blijven beuken, kan zo'n gat snel groter worden met alle gevolgen van dien."

De getijdenwerking bij Tholen is ruim drie meter, van -1.50 NAP tot +1.80 NAP. Daarmee moet ook rekening gehouden worden bij de uitvoering van de werkzaamheden.

Bijna alles machinaal

Op verschillende plaatsen tegen de dijk zijn machinisten met hydraulische graafmachines aan het werk. Handwerk is er nauwelijks bij. Rien Vroegop somt de verschillende werkzaamheden op: "Je begint aan de teen van de dijk met een kreukelberm van grove breuksteen over een breedte van vijf meter en 80 cm hoog. Daarna breng je een laag aan van 40 cm breuksteen op de bestaande glooiing. Die gieten we vervolgens vast met asfalt. Tenslotte strooien we op de bovenste laag kleine breuksteen om de aangroei van wier en andere planten te bevorderen."

Hoger tegen het talud is een graafmachine bezig met het weghalen van de oude basaltbekleding. Hiervoor in de plaats komt een nieuwe stenen bekleding met betonzuilen. Rien: "We plaatsen op een niveau van

+1.80 NAP eerst een overgangsconstructie. Daarboven brengen we op het talud een filterlaag aan van tien centimeter steenslag op een doek die ervoor zorgt dat de kleilaag in de dijk blijft. De filterlaag dient er voor om het water zo snel mogelijk af te voeren uit de dijk."

Betonzuilen

Even verderop is een kraan bezig betonblokken te plaatsen op de filterlaag. Rien: "Op

de filterlaag plaatsen we over een breedte van tien meter betonzuilen tot op een hoogte van +4 m. NAP. Op een dag legt een kraan makkelijk 100 m² betonzuilen. Maar er is nog wel wat handwerk te doen, zoals bij het haventje. Daar hebben we basaltblokken met de hand gezet. Dat is niet machinaal te zetten."

Het werk moet uiterlijk 1 november klaar zijn.

Tekst en foto's: Johannes Odé

Rien Vroegop op de versterkte dijk bij het haventje.

Boven de gemiddelde hoogwaterlijn wordt een filterlaag aangelegd met steenslag op een waterdoorlatend geotextiel.

Een kraan legt met gemak 500 vierkante meter betonblokken per dag.

